

אז ישיר . שירת הים

(1) רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק ז הלכה יג

יש מקומות שנהגו בהן לקרות בכל יום אחר שמברכין ישתבח שירת הים ואחר כך מברכין על שמע, ויש מקומות שקורין שירת האזינו, ויש יחידים שקורין שתי השירות הכל לפי המנהג.

(2) רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק ז הלכה יב

ושבחו חכמים למי שקורא נ זמירות מספר תהלים בכל יום ויום מתהלה לדוד עד סוף ס הספר, וכבר נהגו לקרות פסוקים לפנייהם ולאחריהם ותקנו ברכה לפני הזמירות והיא ברוך שאמר וברכה לאחריהם ע והוא ישתבח, ואחר כך מברך על קריאת שמע וקורא קריאת שמע.

MATIR

(3) טור אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נא

ובתקון הגאונים יש נוהגין לומר ויברך דויד את ה' לעיני כל הקהל עד ומהללים לשם תפארתך כאשר הוא בספר דברי הימים ויברכו שם כבודך עד שירת הים כאשר הוא בספר עזרא ושירת הים והטעם לפי שכל אותם ט"ו לשונות של שבח הסדורים בברכת ישתבח דורש במכילתין מתוך שירת הים ומתוך אותן פסוקים של ויברך דויד :

R. Judah ben Barzilai of Barcelona flourished at the close of the eleventh and the beginning of the twelfth centuries. He authored many books, most of which were lost due to their great length. His halakhic writings are based primarily on geonic responsa, the Halakhot of R. Samuel Ha-Nagid, and the rulings and responsa of R. Isaac Alfasi. Later Rishonim made much use of his works. He is known mainly because of his Sefer .Ha-Ittim, a wide ranging book on the laws of the festivals

(4) ספר העיתים סימן קע

וכתב רב נטרונאי גאון הכי ופסוקי דזימרא שאנו אומרין בכל יום כאן בשתי ישיבות אין רגילין לומר אז ישיר משה אלא לאחר שחותם על פסוקי דזימרא לאלתר חותם ופורס על שמע וכן בבית רבינו ובשאר בתי כנסיות אומר ויושע וכל השירה בכל השבתות ובכל המועדים וביוה"כ ואין ממחין בהן :

(5) שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נג סעיף א

<א> אומר (א) ש"ץ ישתבח, א [א] מעומד.

(6) שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נא

ונהגו לעמוד (יח) כשאומרים : ברוך שאמר, (יט) ט [ז] ויברך דויד וישתבח.

(7) ערוך השולחן אורח חיים הלכות ברכות השחר סימן נא סעיף ח

ויש נוהגין לעמוד בויברך דוד ובשירת הים ובישתבח ויש מי שכתב דוקא בישיבה ע"פ הקבלה [ב"ח בסי' נ"ג ע"ש] ומצד הדין אין שום קפידא לבד בשמ"ע מחויבים לעמוד וקדושה וקדיש וברכו

(8) מגן אברהם סימן סז

ונ"ל דכ"ש אם אמר שירת הים דיצא ופשוט בגמ' דגם בלילה צריך להזכיר יציאת מצרים :

(9) רש"י שמות פרק טו פסוק א

(א) אז ישיר משה - אז כשראה הנס עלה בלבו שישיר שירה, וכן (יהושע י יב) אז ידבר יהושע, וכן (מלכים א' ז ח) ובית יעשה לבת פרעה, חשב בלבו שיעשה לה, אף כאן ישיר, אמר לו לבו שישיר, וכן עשה, ויאמרו לאמר אשירה לה'. וכן ביהושע, כשראה הנס אמר לו לבו שידבר וכן עשה (יהושע י יב) ויאמר לעיני ישראל, וכן שירת הבאר שפתח בה (במדבר כא יז) אז ישיר ישראל, פירש אחריו עלי באר ענו לה. (מלכים יא ז) אז יבנה שלמה במה, פירשו בו חכמי ישראל שבקש לבנות ולא בנה. למדנו שהיו"ד על שם המחשבה נאמרה, זהו ליישב פשוטו. אבל מדרשו אמרו רבותינו זכרונם לברכה, מכאן רמז לתחיית המתים מן התורה

(10) שמות רבה (וילנא) פרשת בשלח פרשה כג סימן ד

ד ד"א אז ישיר משה, הה"ד (משלי לא) פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה, מיום שברא הקדוש ברוך הוא את העולם ועד שעמדו ישראל על הים לא מצינו אדם שאמר שירה להקב"ה אלא ישראל, ברא אדה"ר = אדם הראשון = ולא אמר שירה הציל אברהם מכבשן האש ומן המלכים ולא אמר שירה, וכן יצחק מן המאכלת ולא אמר שירה, וכן יעקב מן המלאך ומן עשו ומן אנשי שכם ולא אמר שירה, כיון שבאו ישראל לים ונקרע להם מיד אמרו שירה לפני הקדוש ברוך הוא שנא' אז ישיר משה ובני ישראל הוי פיה פתחה בחכמה, אמר הקדוש ברוך הוא לאלו הייתי מצפה